Our Write Us Today
ADVERTISING RATES are REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA 2c NA DAN DOBIVATE "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOJ DOM (izvzemši nedelj in praznikov).
ZA $6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office, at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 36. — Štev 36. NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 13, 1940—TOREK, 13. FEBRUARJA, 1940 Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

KRIZA NA BALKANU...

Odnošaji med Madžari in Romuni so zelo napeti

RIM, Italija, 13. februarja. — **Vedno bolj napeti odnošaji med Madžarsko in Romunsko povzročajo velike skrbi v Rimu in Vatikanu in je papež Pij XII. tudi govoril z romunskim poslanikom Mircea Cancicoffom. Italjanski listi prinašajo vznemirljive vesti, ki napovedujejo, da se bliža kritična doba.**

"Romunsko javno mnenje se pripravlja na nove drastične odredbe," piše poročevalec iz Budimpešte listu "Lavore Fascista". Po teh odredbah bodo kmetije neromunskih lastnikov v bližini meje s silo prodane. Selitev v notranjost dežele bo dovoljena, toda ves plemenski vpliv w krajih ob meji mora prenehati. Madžarska narodnostna manjšina na Romunskem znaša 2,000,000 in od teh jih samo v Transilvaniji živi 1,600,000."

Romunska noče odstopiti zemlje

Romunska noče slišati nobenih predlogov za odstop zemlje Madžarski in se glede tega noče pogajati. Turški vnanji minister Šukru Saracoglu je bil v stanu w Sofiji obljubiti, da bo po končani vojni Romunska Bolgarski odstopila oni del Dobrudže, kjer večinoma žive Bolgari. Vsled tega poročila pa so Madžari zelo razburjeni.

ROMUNSKA VPOKLICALA REZERVE

BUKAREŠTA, Romunska, 13. feb. — Vlada je naznanila, da bo pričela klicati rezerve za vežbanje, tako da bo do marca pod orožjem 2,000,000 vojakov. Nekateri bodo vpoklicani za daljše službovanje, nekateri pa bodo po vežbanju nekaj tednov zopet poslani domov za obdelovanje polja. S tem hoče Romunska imeti izvežbano armado, da bo pripravljena na vojno, ako bi bila letošnje poletje napadena.

ITALIJANI UTRJUJEJO MEJO

JESENICE, Jugoslavija, 13. feb. — Jugoslovanski delavci, ki prihajajo na Jesenice, so vojaškim oblastim naznanili, da Italjani utrjujejo svojo mejo v bližini Vidma ob meji proti Jugoslaviji, kakor tudi na Brenerskem prelazu proti Nemčiji. Z mnogih krajev na jugoslovanski strani meje je mogoče videti Italijane, kako grade utrdbe.

DALADIER PRI GAMELINU NA FRONTI

PARIZ, Francija, 13. februarja. — V glavnem stanu generala Maurice Gustave Gamelina, vrhovnega poveljnika zavezniških armad, je bila zelo važna vojaška konferenca, na kateri je bil navzoč tudi ministrski predsednik Edouard Daladier. Konference so se udeležili vsi poveljniki zavezniških armad v Franciji.

Zavezniki pričakujejo nemško ofenzivo

O čem so razpravljali na konferenci, je seveda tajnost. Znano pa je, da bodo Nemci v kratkem imeli 200 divizij, katero število bodo zavezniki dosegli mnogo pozneje in šele tedaj, kadar bodo dovolj izvežbane angleške divizije in bodo poslane na fronto. Zavezniški poveljniki pričakujejo, da bodo Nemci pričeli svojo ofenzivo prihodnji mesec, ali pa zgodaj spomladi.

AUSTRALSKA ARMADA DOSPELA V SUEZ

SUEZ, Egipt, 13. februarja. — V Suez je dospela velika armada iz Avstralije in Nove Zelandije za ojačenje zavezniške armade na bližnjem vzhodu. Armada se je peljala 10,000 milj in jo je pri prihodu v imenu angleškega kralja Jurija pozdravil minister za dominije Anthony Eden, ki se je z aeroplanom pripeljal v Suez.

S prihodom 30,000 vojakov iz Avstralije in Nove Zelandije imajo zavezniki v Mali Aziji 570,000 vojakov.

TIROLSKI NEMCI SE SELIJO

INOMOST, Tirolska, 11. feb. — Vsled sporazuma med Berlinom in Rimom odhaja vsak dan 200 do 300 tirolskih Nemcev v Nemčijo, ker so pri ljudskem glasovanju glasovali za Nemčije. Tri dni zatem, ko pridejo v Nemčijo, postanejo nemški državljani ter so naseljeni v južnih krajih Nemčije.

Okoli 50,000, ki so se izselili iz južne Tirolske, se bo naselilo na Vorarlberškem. V Inomostu nameravajo zgraditi 5200 hiš. Za nje pa bo treba najti okoli 3000 kmetij, vsled česar bo treba večinoma posekati gozdove in jih premeniti v kmetije.

Governer Kanade umrl

MONTREAL, Kanada, 12. februarja. — John Buchan baron Tweedmuir of Elsfield, generalni governer Kanade od leta 1935, je v soboto zvečer umrl v neurologičnem oddelku v Royal Victoria bolnišnici. Star je bil 64 let.

Pet najodličnejših zdravnikov mu je skušalo ohraniti življenje in na njem so bile izvršene tri operacije, toda zaman.

PODERŽAJ DEPORTIRAN

Ivan Poderžaj, ki je bil 5 let zaprt v kaznilnici v Auburn, N. Y., zaradi bigamije, je bil v soboto deportiran na parniku Washington.

Z ladjo obrežne straže je bil z Ellis Islanda prepeljan s 16 drugimi deportiranci na pomol.

V svoji kabini v tretjem razredu je rekel:

"Vesel sem, da grem iz te dežele. Oblasti Združenih držav bodo imele še marsikaj odgovarjati glede postopanja z menoj. To postopanje ni bilo človeško in časnikarski poročevalci so bili skrajno krivični do mene, ker so pisali o meni tako škandalozne stvari, in glede moje druge žene Agnese Tufversonove."

Malo pred svojim odhodom je Poderžaj prodal povest o svojih odnošajih z Agneso Tufversonovo listu "True Magazine" v New Yorku. Za povest je seveda prejel lepo plačilo. V tej povesti pravi, da se Tufversonova nahaja nekje v Evropi in da se je ž njim poročila samo zaradi tega, da je mogla kot žena Evropejca odstopotovati iz Zdr. držav in odnesti s seboj svoj denar, avtomobil in drugo lastnino.

13,000 slackerjev

PARIZ, Francija, 12. feb. — Francoske oblasti so izsledile nad trinajst tisoč mladih moških, ki so se izognili vojaški službi. Vsi bodo čimprej poslani na fronto.

Vojna je povečala eksport

Za razne nakupe v Ameriki imata Anglija in Francija na razpolago dvanajst tisoč milijonov dolarjev. — Poljskih pridelkov se razmeroma malo proda.

WASHINGTON, D. C., 12. feb. — Amerika že davno ni prodala toliko svojega blaga v inozemstvo kot ga bo prodala v tekočem letu. Anglija in Francija so ga naročile ogromne množine. Pri tem pridejo v prvi vrsti vpoštev industrijalni izdelki, dočim bo farmskih produktov razmeroma le malo poslanih v inozemstvo.

Predvsem prihajajo naročila za letala, motorje in razne stroje. Če se bo vojna zavlekla in če Evropa ne bo imela dobrih letin, bo nastala povpraševanje tudi po farmskih pridelkih. Živila, les in drugo blago dobivata Anglija in Francija iz svojih kolonijalnih dežel in deloma tudi z Balkana.

V Washingtonu natančno proučujejo vprašanje, kako bodo zavezniki plačali svoja vojna naročila in kakšen vpliv bodo imela ta naročila na ameriško gospodarstvo.

Ameriški državni department je v to svrho ustanovil poseben urad, kateremu načeluje Hugh Wilson, bivši ameriški poslanik v Nemčiji.

Pred dobrim letom sta imeli Anglija in Francija v Zdr. državah od devet do dvanajst tisoč milijonov dolarjev v zlatu in drugih vrednotah.

Angleži in Francozi so naročili za sedemsto milijonov dolarjev ameriških letal. Nekatere tovarne obratujejo noč in dan, da zadostè vsem naročilom.

Meseca decembra so Združene države eksportirale za $368,000,000, približno za 37 odstotkov več kot meseca decembra 1938.

Ob izbruhu vojne je bila Anglija slabo preskrbljena z bombažem. Bombaž je potemtakem skoro edini ameriški agrikulturni pridelek, ki pride vpoštev kot izvozno blago. V primeri z letom 1938 se je v zadnjih treh mesecih leta 1939 povečal izvoz bombaža za celih 75 odstotkov. Znatno se je povečal tudi izvoz tobaka.

Tornado v Georgiji

Petnajst oseb je bilo usmrčenih, nad tristo pa ranjenih. — Mesto Albany je skoro porušeno.

ALBANY, Ga., 11. feb. — Z jugozapadne strani je prihrumel silen tornado in v dveh minutah uničil precejšen del tega mesta, ki ima šestnajst tisoč prebivalcev. Usmrčenih je bilo petnajst oseb, nad tristo pa več ali manj poškodovanih.

Edina tukajšnja bolnišnica — Putney Memorial Hospital — je ostala nepoškodovana. V njo so spravili ranjene. Večje število zdravnikov in bolničark je dospelo iz drugih mest. Za red skrbe člani narodne garde in CCC delavci.

Tornadu je sledil hud naliv, ki je oviral rešilna dela.

Neki poročevalec piše:

— Tornado je prihrumel s takšnimi truščem, kot da bi švignilo mimo mesta tisoč tovornih vlakov.

Bližnje naselbine so ostale nepoškodovane. Jugozapadno od tega mesta se razprostira 170 milj dolga planjava, vsled česar je imel tornado povsem prosto pot.

Dnevne vesti

Poljski BEGUNCI

ŽENEVA, Švica, 11. feb.— Ameriški Rdeči križ in Rdeči križ Lige narodov sta približno dognala, koliko Poljakov je zbežalo iz svoje domovine in se naselilo v Litvinski, Letski, Madžarski, Romunski in Jugoslaviji.

Po uradnih poročilih je teh beguncev okoli 100,000. Od teh jih je na Madžarskem 50 tisoč, na Romunskem 30,000, v Litvinski 17,000, v Letski 2000 in v Jugoslaviji 600.

— — —

Boljševiško glasilo napada Greena

MOSKVA, Sovjetska unija, 12. feb. — List "Trud", ki je glasilo ruskih strokovnih organizacij, je danes srdito napadel Williama Greena, predsednika Ameriške delavske federacije.

Očita mu, da je Hoovrova desna roka pri akciji za finsko pomoč, da je fanatičen sovražnik Sovjetske unije ter najetež buržuazije.

Nadalje predbacuje rusko glasilo Greenu, da skuša zaplesti Združene države v drugo imperijalistično vojno.

— — —

Nevarna najdba

Mrs. Mary Murphy v Newarku, N. J., je naročila dve toni premoga. Ko je šla kurit peč, je našla med premogom kositrnasto škatljo. V nji je bilo dvanajst kosov neke tvarine. Poklicala je soseda, kateremu se je zdelo, da je dinamit. Obvestili so policijo, ki je dognala, da je res dinamit.

— — —

Majnerjem je bila zanikana parola

WASHINGTON, D. C., 12. feb. — Sodnik Wood, ki je član zveznega narodnega urada, je rekel, da so bile zavrnjene prošnje 22 illinoiških premogarjev, obsojenih zaradi bombardiranja.

— — —

Kaj je počela vse leto?

WELLFEET, Mass., 12. feb. — Policijski načelnik Daniels pravi v svojem letnem poročilu: — Z veseljem in zadovoljstvom naznanjam, da ni bilo treba lani v našem mestu aretirati nobenega človeka.

NOV AMERIŠKI TRGOVSKI PARNIK

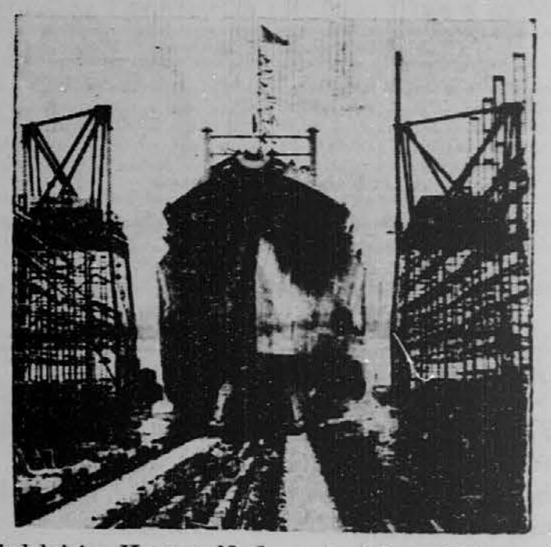

V ladjedelnici v Kearny, N. J., so te dni spustili v morje novi trgovski parnik "The S ea Fox." To je že 40. parnik, ki je bil zgrajen po progr amu mornariških oblasti Združenih držav.

A. F. L. in C. I. O.

Izvršilni odbor Delavske federacije zvrača na J. L. Lewisa vso krivdo za razkol v ameriškem delavskem gibanju. — Predsednik Ameriške delavske federacije je pozval nasprotnika, naj pride z dokazi na dan, o a dvokatih in nameravanih resolucijah o izpreme mbi Wagnerjeve postave

MIAMI, Fla., 10. feb. — Vodstvo Ameriške delavske federacije je pozvalo predsednika Roosevelta, naj objavi odgovore, ki jih je dobil od Lewisovega kongresa in Delavske federacije z ozirom na njegova prizadevanja za sklenitev miru med ameriškim delavstvom.

Ko bodo ti odgovori objavljeni, bo javnost lahko sama razsodila, na kateri strani je krivda.

Izvršilni odbor Federacije je naprtil vso krivdo za izjalovljenje mirovnih pogajanj Johnu L. Lewisu, dočim je bila Federacija vedno pripravljena pogajati se za mir, ki bi bil zanjo pravičen in častен.

V brzojavki, ki jo je poslal Green predsedniku, je rečeno med drugim:

— Javnost, časopisje in delavstvo nenehoma vprašuje, čemu so se mirovna pogajanja doslej še vedno izjalovila. AFL je predložila svoje predloge za sklenitev miru in CIO je predložil svoje. Ti predlogi naj bodo objavljeni, da bo javnost enkrat na jasnem, kdo je kriv neuspeha.

— — —

WASHINGTON, D. C., 10. feb. — Pred nekaj dnevi je izjavil John L. Lewis, načelnik CIO, da namerava Ameriška delavska federacija predložiti več predlogov za izpremembo Wagnerjeve postave. To bi samo po sebi ne bilo nič čudnega, kajti tudi CIO bo predložil nekaj svojih tozadevnih predlogov. Značilno je pa, kar pravi Lewis, da namreč predloge izdelujejo advokati, ki so svoječasno pred sodiščem zagovarjali kompanije, katere so kršile Wagnerjevo postavo.

William Green, ki se udeležuje sej izvršilnega odbor Delavske federacije v Miami, je izjavil:

— Lewis je že pred dobrim letom trdil nekaj sličnega. Takrat sem rekel, da ne govori resnice in danes zopet pravim da je ne govori. Pozivam pa Lewisa, naj pride na dan z dokazi.

Lewis je trdil, da pomagajo pravnemu zastopniku Delavske federacije, Josephu Padawayu sestavljati predloge trije advokati, in da so ti trije večkrat nastopali kot zagovorniki kompanij, ki so znane po svojem protidelavskem stališču.

— — —

PITTSBURGH, Pa., 9. feb. — Na zborovanju Ameriške legije je govoril pomožni generalni pravdnik M. Neil Andrews ter rekel med drugim, da so v vrstah ameriškega delavstva ljudje, ki bi delali vso čast Stalinu in Hitlerju. Naravnost nerazumljivo je, ker niti Delavska federacija niti CIO še s prstom ne ganeta za odstranitev teh raketirjev.

Manj dela

ALBANY, N. Y., 12. feb. Zaposlenje po tovarnah newyorške države se je meseca januarja zmanjšalo za dva odstotka, plačilni seznami pa skoro za štiri odstotke. To je razvidno iz poročila državnega delavskega departmenta, ki istočasno zatrjuje, da je to samo sezijski pojav, ki nikakor ne dokazuje, da so se delavske razmere v splošnem poslabšale.

— — —

Plača angleških železničarjev

LONDON, Anglija, 12. feb. — Angleška unija železničarjev, ki šteje približno pol milijona članov, je zahtevala za vsakega člana dva dolarja več na teden. Železniške družbe so skušale dokazati, da jim toliko ne morejo plačati in so ponudile 80 centov poviška. Železničarji so se s tem začasno zadovoljili.

— — —

Gen. Miaja mehiški državljan

MEXICO CITY, Mehika, 13. feb. — Gen. Jose Miaja, vrhovni poveljnik republikanske armade v španski državljanski vojni in branitelj Madrida, je postal mehiški državljan. Gen. Miaja pa je rekel, da se ne bo vmešaval v uradno življenje Mehike.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President — J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3—1242

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

INDIJA

Indija je čudna zmes narodov, razredov in verskih ločin. V nji je nad dva tisoč kast in plemen, ki govore nad dvesto jezikov. Vsak najmanjši delec indijskega prebivalstva ima svoje nazore o božanstvu in je sleherni Indijec pripravljen žrtvovati svoje življenje za verske nazore.

Indija ima tristopetdeset milijonov prebivalcev. Med njimi je dvestoštirideset milijonov hindov, osemdeset milijonov mohamedancev, dvanajst milijonov budistov, šest milijonov kristjanov in kakšnih sedem milijonov drugovercev.

Anglija vlada dvestodevetdeset milijonom prebivalcev v petnajstih indijskih državah. Drugim državam vladajo domači princi, ki se imenujejo maharadže in so zavezniki Anglije. Bogata država Burma s petnajst milijoni prebivalcev se je odcepila leta 1937 od angleške Indije ter je postala kronska kronovina in ima svojo lastno ustavo.

Angleži so se polastili Indije leta 1757, ko je Robert Clive z 900 angleškimi vojaki in 2100 domačini premagal bengalskega vladarja v bitki pri Plassey. Pred tistim časom so Angleži v družbi Francozov in Portugalcev le trgovali z indijskimi obrežnimi mesti, po tisti odločilni bitki so pa kmalu obračunali s Francozi in Portugalci ter razširili svoje gospodarstvo nad vso Indijo. Leta 1876 je angleški parlament proglasil kraljico Viktorijo za vladarico Indije. Sledile so vroče borbe z raznimi indijskimi plemeni, toda Anglija je bila vselej zmagovalka. Vladala je z močno roko ter ji je deloma uspelo, da se ni prebivalstvo preveč klalo med seboj v imenu Alaha, Budhe in tisoče rih drugih božanstev.

Indijski narod se je začel prebujati in zahteva neodvisnost in samodoločbo. V tem prizadevanju ga vodi Mahatma Gandhi, ki je baš v tem č asu, ko ima Anglija z vojno dovolj opravka, poostril svoje zahteve.

Indijski podkralj lord Linlithgow je ponudil Gandhiju za Indijo dominjski satus, to se pravi, naj bi bila Indija napram Angliji v takih odnošajih kot je naprimer Kanada, toda Gandhi mu je odgovoril:

— To kočljivo vprašanje bo šele tedaj rešeno, ko bo Anglija spoznala, da je napočil čas, da Indija sama odloča o svoji usodi. Ko se bo to zgodilo, bodo vsi notranji indijski problemi avtomatično rešeni.

Poznavalci indijskih razmer pravijo, da bi bilo usodno za Indijo, ako bi se Gandhijeva želja izpolnila. Izbruhnile bi "svete" vojne, vršili bi se roparski pohodi, zdravstvene razmere bi se poslabšale in kužne bolezni bi se razširile po vsej deželi.

Problem Indije ni tako lahak in preprost, kot si ga mogoče Gandhi predstavlja.

Toda če bo evropska vojna še kaj časa trajala in če bo imela Anglija preveč opravka s svojimi domačimi zadevami, utegnejo Gandhi in njegovi prijatelji izposlovati za svojo deželo neodvisnost. Kaj bodo počeli ž njo, bo pokazala bodočnost.

OGLAŠUJTE V "GLAS NARODA"

REDOVNICE O BOMBARDIRANJU VARŠAVE

S parnikom Saturnia sta se v petek pripeljali dve ameriški redovnici sestri Bogumila in Inocencija, ki ste lansko leto iz samostana v Lodi, N. J., odpotovali na Poljsko ter ste bili v Varšavi ob času, ko so Nemci bombardirali mesto.

Ko se je pričelo bombardiranje, ste naglo nabrali nekaj belih, modrih in rdečih trakov in ste iz njih spletli ameriško zastavo, ki sta ju pribili na samostanska vrata.

Vojaki so zastavo spoštovali in celo Nemci so v samostan prinašali ranjene otroke.

"Besede ne morejo popisati bombardiranja," je rekla sestra Bogumila. "Vsi Poljaki so mučeniki."

Nemški vojaki so se po njenem zatrdilu dostojno obnašali, toda dodala je, da so bili večinoma Avstrijci in Bavarci, ki so katoličani in niso pravi nacij.

Velikonočna Darila

ROJAKOM, ki nameravajo poslati svojcem v stari domovini denarna darila za piruhe, najvljudneje priporočamo naše posredovanje.

Četudi so zveze z Evropo v teh časih precej omejene, so denarna izplačila točna in za današnje razmere hitro in zanesljivo izvršene.

Za dobro postrežbo obrnite se na —

Potniški Oddelek SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street, New York, N. Y.

Iz Slovenije

LJUBAVNA ŽALOIGRA V ŠKOFJI LOKI

Vso Škofjo Loko je 8. jan. globoko pretresla vest o ljubavni tragediji, ki se je odigrala v nočnih urah na Spodnjem trgu v znani gostilni pri Prajevci. Gostilna je last Ane Šmidove, ki pa jo ima zadnja leta v najemu Josip Audič, pri katerem je služila kot služkinja 20-letna Angela Zrnelova, doma iz Ribnice. Zrnelovo so imeli vsi radi. Bila je vseskozi pridno, do skrajnosti pošteno dekle. Pridobila si je zategadelj zaupanje gospodarjevo, ki ga je njena nenadna smrt spričo njenega lepega značaja tembolj hudo prizadela. Dne 7. jan. skoraj ves dan se je mudil v Audičevi gostilni 22 letni vojak Jožef Til, doma iz Vršca v dunavski banovini.

Menda je bil Til z Zrnolovo zaljubljen, dočim se je ona zanj ni ogrevala. Zrnelova je bila vse bolj naklonjena nekemu mladeniču, ki ji je bil tudi zatrjeval, da jo ljubi, toda poročiti da je ne more, ker ima obveznosti do druge, ki pričakuje z njo otroka. Zrnelova si je vzela vse močno k srcu. V duševni razrvanosti je sedla Zrnelova omenjenega dne k Tilu.

Sedela sta mirno tja do policijske ure. Tedaj pa je prinesla Zrnelova pol litra vode in vsula vanjo bel prašek strihnin. Ne da bi se kaj obotavljala, je naredila več požirkov. Til, ki je sedel poleg nje, je še dejal: "Ako je zate dobro, bo zame tudi." in je tudi on pil.

Zrnelova je šla potem v svojo sobo v prvem nadstropju. Tik poleg njene sobe spita zakonca Audičeva. Ko se je pomikala ura proti drugi, sta Audičeva iznenada začutila iz sobe Zrnelove obupno stokanje in kričanje. Audič je ob pogledu na zvijajočo se revo takoj hitel v pritličje po mleko, mlada nesrečnica pa je medtem govorila Audičevi soprogi: "Gospa, jaz bom umrla!" Še preden so mogli Zrnelovi pomagati z mlekom, so nastopili krči. Hiteli so po zdravnika. Na vprašanje, kje je dobila strihnin, Zrnelova ni odgovorila. Kljub vsem prizadevanjem njenega mladega življenja ni bilo mogoče več rešiti. Ob 2. zjutraj je izdihnila.

Ob istem času se je poslavljal od življenja vojak Jožef Til. Že tedaj, ko je stopal proti vojašnici v Novem predmestju, mu je postajalo čedalje bolj slabo. Stanje se mu je od trenutka do trenutka slabšalo. Poklicali so službujočega častnika, in zdravnika. Prepozno. Til je umrl nekako v istem času, kakor Zrnelova.

Podružnica SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE št. 84 v New Yorku VABI

ROJAKE V NEW YORKU IN OKOLICI
h kazanju velezanimivega in "3 ure dolgega" filma

SLIKE IZ NAŠE STARE DOMOVINE

ki se bo predvajal

V NEDELJO, 18. FEBRUARJA

v cerkveni dvorani, 62 St. Marks Place.

Temu filmu bo dodan še poseben nov film o Domžalah.

Začetek ob 4. uri pop. Pridite zgodaj, da kaj ne zamudite in da dobite sedež.

VSTOPNINA 25 Centov
Za obilen obisk se priporoča —
Podružnica SŽZ št. 84.

PESMARICA
"Glasbene Matice"
Uredil dr. Josip Čerin
Stane samo $2.—
To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

SMRTNA NESREČA

Med drugimi kraji na Dolenjskem v smeri proti Kočevju so tudi posamezni kraji okolice Velikih Lašč dobili potrebno električno razsvetljavo. Med temi je zlasti omeniti okolico Sv. Gregorija pri Vel. Laščah, tako zvana Slemena, kjer imajo danes že domala vsi posestniki električno luč in izrabljajo električno energijo v gospodarske namene. Med zadnjimi je bil tudi Rigler Fr. iz Gor. Podpoljan pri Ortneku, ki si je pričel urejevati domači mlin na električni pogon. V soboto 9. jan. je Rigler na preprost način hotel izoblikovati gonilno kolo, tako zvano šajbo, za mlin s pomočjo električne sile. Pri tem delu pa mu je nenadno odletel v glavo kos z tako silo, da se je nezavesten zgrudil na tla in v nekaj minutah izdihnil.

DR. FRAN MAYER UMRL

Sredi noči na praznik Treh kraljev je zastalo srce enega izmed najbolj znanih šoštanjskih meščanov: umrl je odvetnik in bivši župan dr. Fran Mayer. V teku zadnjih 40 let je stal dr. Mayer vedno vidno v ospredju javnega življenja Šaleške doline, prestal je mnogo težkoč, skušal pa se je vedno truditi za napredek svojega kraja.

TRBOVLJE POD VTISOM GROZNEGA SAMOMORA

Grozni samomor, ki ga je na Trikraljevo izvršil z dinamitnimi patronami strelni mojster Franc Alič, je razburil vse Trbovlje. Kaj se je moralo goditi v duši tega človeka, ki je bil sicer zdrav, v najboljših letih, star je bil 43 let, imel skrbno ženo in ljubko deco, bo pač ostala uganka, ki je tudi s psihološke strani težko razumljiva.

Kakor smo izvedeli, se je Alič zadnje tri dni sicer res obnašal nekako čudaško, pa vendar so pričala nekatera njegova dejanja, da je bil duševno uravnovešen. Dopoldne se je oglasil v podružnici "Jutra" in prosil, naj se mu sestavi prošnja na rudniško ravnateljstvo, v kateri je Alič v imenu strelnih mojstrov zapadnega obrata prosil za zboljšanje položaja svojih sodrugov. Bil je takrat sicer res že baje nekoliko vinjen, vendar je bil znan kot alkoholičar in nikdo bi mu ne bil prisodil, da pripravlja kaj tako hudega. Za njegovo trezno razpoloženje priča tudi vsa priprava in razburljivi potek nesreče. Alič se je na praznik oblekel kar najboljše ter že zjutraj, ko je na vse zgodaj govoril svoji ženi o samomorilnem naklepu, med drugim dejal: "Sedaj se bom še posebno skrbno obril in ostrigel, da bom šel v smrt dostojen." S posebno pazljivostjo si je osnažil celo nohte, češ: "Moje roke ne bodo umazane, ko bom že mrtev." Svojim prijateljem s katerimi je bil tisto dopoldne in potem pred usodnim odhodom v rov, je venomer ponavljal svoj samomorilni naklep ter jih prosil, naj mu preskrbijo kar najskromnejšo rakev, kajti: "Žena nima nobenega denarja, da bi plačala pogrebne stroške." Kot edino počastitev si je izprosil lep venec, ki naj mu ga prijatelji polože na grob. Predno si je opasal dinamitne patrone, je napisal še dve poslovilni pismi v katerih je prosil oproščenja za samomorilne dejanje ter omenil, da je vsega kriv le on in nihče drugi. Ker se je bal, da bi njegovi tovariši, ki jih je srečal v jami, zlasti skladiščnik razstreliva, imel zaradi dinamitnih patron neprilike z rudnikom, je prosil tudi za nje in vzel vse nase. Kako jasno je predvideval strašne posledice dinamita, kaže tudi njegova želja, ki jo je izrazil tovarišem pred odhodom v rov, naj njegove ostanke takoj prenesejo v mrtvašinco, kajti: "Gotovo bom popolnoma razmesarjen."

Kljub vsem tem znakom samomorilčeve treznosti pa se le ne moremo ubraniti vtisa, da se je v zadnjih trenutkih storilca morala polastiti neka blaznost, s katero je vžgal dinamitne patrone. Oglušujoča detonacija je takrat odjeknila med rudniškimi hišami in vsi, ki so od daleč bili priče poslednjemu činu te tragedije, so se v grozi zdrznili nad žrtvijo, ki jo je v trenutku skoraj vso razneslo. Aličev najboljši prijatelj Krajšek mu ni mogel kljub vsem naporom ubraniti dejanje ter si je v zadnjem hipu s skokom v stran komaj rešil življenje. Ko se je potem obrnil, je baje tam ležala le še nevidna zgrčena in razmesarjena krvava masa, nad katero se je jedva dvignil dim smodnika. Ko je stopil bliže, je ujel še poslednji pogled Aličevih oči, ki so že v odtrgani glavi še enkrat pozdravile prijatelja.

SREDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFSKE PLOŠČE. — Pišite za cenik.
J. MARSICH, INC.
463 W. 42 Street New York

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar. — — —	$ 2.40
200 Dinar. — — —	$ 4.60
300 Dinar. — — —	$ 6.70
500 Dinar. — — —	$10.50
1000 Dinar. — — —	$20.50
2000 Dinar. — — —	$41.00

ZARADI RAZMER V EVROPI se bile naše zveze za denarne pošiljatve v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili nove zveze, po kateri je mogoče našim rojakom vstreči in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povišana cena, ker se stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasniti.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA $1.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::
216 West 18th Street, New York

Peter Zgaga

Včeraj je Amerika proslavila spomin enega svojih največjih sinov — Abrahama Lincolna. Če o kom, se lahko o njem reče, da je bil poosebljena človekoljubnost.

Ko sem začel pred leti prevajati iz angleščine in neštetokrat pozneje, sem se lotil prevajanja Lincolnovega gettisburškega govora. Kratek govor, komaj dvajset tiskanih vrst, toda prevod mi ni uspel. Govor so že drugi prevedli v slovenščino, toda vsi prevodi so le medel posnetek originala.

Tako kot je počastil Lincoln mrtve in začrtal nalogo živih, ni mogoče povedati z nobeno drugačno besedo.

In tako kakor Lincoln, ni še nihče potolažil in poveličal mater, ki so žrtvovale svoje sinove za domovino.

Lavričevi družini na Bonna Ave. v Clevelandu in agilnemu zastopniku Karlinger-ju se iskreno zahvaljujem za poslane pozdrave.

Ur, ki sem jih lani preživel v njihovi prijetni družbi, ne bom tako zlepa pozabil.

Iz Nemčije prihajajo po ovinkih vesti, da je Hitler pripravljen skleniti mir.

Možak se davi nad svojo požrešnostjo.

Avstrijo je še nekako prebavil, dočim so mu Čehi in Poljaki ostali v želodcu.

Ne meneč se zato, je pa hlastnil po Angliji in po Franciji, kar je vsekakor, tudi za takega širokoustneža kot je Hitler, dosti prevelik grižljaj.

Na svetu se pa res dogajajo neverjetne stvari. Ni dolgo tega, ko sem čital naslednje poročilo:

— V Waynesboro v državi Virginiji, je dobil petnajst letni Eugen Ciritto za rojstni dan v dar majhno puško. Ker se ni hotela sprožiti, je začel od jeze grizti konec cevi. — Bang! — Puška se je sprožila. Eugen je samo debelo pogledal in izpljunil izstrelek, ki mu je bil prodrl jezik in se ustavil ob čeljusti.

To je resnična zgodba, ki se je pripetila v neki newyorški trgovini ženskih klobukov.

Ženska srednjih let se je veselo motrila v zrcalu.

Klobuk, za katerega je ravnokar dala šest dolarjev, ji je neizmerno ugajal.

Iznenada jo pa prodajalka opozori:

— Oprostite, tisto, kar imate na glavi, ni klobuk, ki ste ga kupili, pač pa škatlja, v katero sem vam ga hotela spraviti.

Sobotna kolona ima naslov:

— Svetujem ti, dragi rojak... Ker je v soboto manjkalo prostora, naj danes za zabelo še eno objavim.

Že dve leti sta si bila prijatelja z mlado vdovo.

Prav ugajala ti je in prepričan si bil, da te ima tudi ona rada. Hodila sta skupaj na plese, piknike in veselice. Vsi so vaju smatrali za bodoči srečni zakonski par.

Nekega dne si pa slučajno nekaj izvedel, kar je popolnoma ohladilo tvojo ljubežen.

Sklenil si, da jo pod nobenim pogojem ne vzameš, ter da si jo enkrat za vselej izbrišeš iz spomina.

Šel si k nji in ji odkrito povedal.

Predte se je vrgla, te prosila in jokala ter obljubljala in prisegala, da ti bo vdana in zvesta in da je ne smeš zapustiti.

Toda ti si ostal trden. Kar si rekel, si rekel. Molče si se poslovil ter jo izbrisal iz svojega spomina.

Poslej te niso več videli v njeni družbi. Sam si hodil na veselice, na zabave in na plese.

Nekega dne ti pa pravi prijatelj:

— Te je pustila, kaj ne?

Svetujem ti, dragi rojak, da mu prikimaš in odgovoriš:

— Da, pustila me je.

Le v tem slučaju boš imel mir.

Kratka Dnevna Zgodba

J. KIRSCHWENG:

MATI

Jakob je bil že zdavnaj v tistih letih, ko mati izgubil pomembnost otroških let a še zdavnaj ni bil v tistih letih, ki v njih postane mati iznova in zmeraj važna oseba. Vsak dan sta bila skupaj, skupaj sta jedla, govorila drug z drugim, in vendar je tako rekoč pozabil, da ima mater.

Tedaj je nekega večera, ali nekega poznega popoldneva prišel domov in je nenadoma opazil, da je ni bilo, da ni delovala njena skrb, njena vedrost, njena zanesljiva marljivost. Še preden je stopil v kuhinjo, je vedel, da je prazna. In ko se je malo iz kamre staršev, ki je bila nad kuhinjo, oglasil glas, ni moglo biti pač drugače, kot da je bil bolj slaboten kot sicer, brez vsakršne radosti in skoraj kot ječanje.

Stopil je k njej. Odkar ni bil več otrok, je bilo zdaj nemara prvikrat, da je stopil v kamro svojih staršev. In potem je videl, da je v postelji, ki je bila že od mnogih desetletij obrabljena, ležala stara žena, ki ni hotela biti več dosti starejša. Boječe in v zadregi jo je pozdravil. Tedaj se je z naporom dvignila in je rekla:

"Jakob, ni mi prav dobro. Mogoče si boš sam pogrel kavo in si vzel kruh s presnim maslom iz omare. Vem, da si ves utrujen od dela, in jako mi je žal, a noge me niso hotele nič več ubogati."

Jakob je vedel, ker je to pač spadalo k dnevu tako kakor sončni vzhod in zahod. Vendar ni jedel tako s tekom, kot sicer in se je potem vrnil v ozko zatohlo kamro, in je obstal ob vznožju postelje. Samo ta postelja je bila tu, ki je bila široka in visoka. .

Potegnil je odejo čez materine noge in jih je tesno zavil, ko da jih mora obvarovati, da je ne bo zeblo vanje, čeprav je bil dan vroč in je bilo soparno v sobici. A pri tej kretnji nerodne in tudi tako odvišne skrbljivosti je spreletel srečen smehljaj to trdo, izgarano lice žene, ki je bila prej kmetica in je postala potem žena delavca. V tridesetih letih njenega zakona se je zgodilo prvikrat, da se je dvignila kaka roka zato, da je zanjo poskrbela. In da se je to zgodilo še zdaj, to je tako trdo delo!

Doslej ni necesar pogrešala, pri svojih redkobesednih in po svoje okornih otrocih. Saj je bila taka narava tudi njena in je ta narava živela v vseh takih družinah in je bila prav taka pač tudi potrebna, da so mogli biti kos življenjena. A zdaj je nenadoma začutila, kako je bila utrujena. Njena utrujenost je dosegla tisti mir neskončne žalosti, ki more človeka iz nje rešiti samo prav globoko spanje. In prav v vso to svojo utrujenost je začutila, da jo je ta njen veliki fant imel rad in da je bil dober ž njo. — Kakor mimohiteči poletni oblaček ji je prav nalahno prišel spomin na dneve, ko je bila nevesta, ko je prvikrat v življenju nekaj pomenila.

Plaho je rekla:

"Ali se hočeš malo usesti?" in je pokazala na stol, ki je stal zraven postelje, in na katerega je položila svojo obleko, sivo krilo, sivo kočemajko in rdečkasto spodnje krilo, kakor so bile oblečene revne ženske v tistih letih. A koj je nadaljevala in se pri tem klavrno smehljala:

"Pa seveda, kaj bi pri meni posedal! Le kar lepo malo skozi vas pojdi, jaz bom pa zaspala. Saj nisem nič več bolna, samo tako trudna sem."

Toda Jakob se je usedel k njej in je varno položil materino obleko na zraven stoječo mizico. Začel je govoriti o delu, o trdovratnem kamenju, o norčavi jeznoritosti ravnatelja — in je tako v pol uri povedal več kot sicer v polovici meseca.

A potem se mu je dihanje matere zazdelo tako čudno, in njen pogled mu je bil videti tako težak in žalosten. Ko ji je odel noge, jo je vprašal, ali naj ji prinese še skodelico kave ali kozarec vode ali kaj drugega. A ko je le odmajala z glavo, se je kar nepriličnо spomnil kako sta oče in mati ob nedeljah hodila v gostilno in kako se je to v poslednjih letih vedno redkeje dogajalo, dasi ni povsem izostalo. Jeseljaje jo je vprašal: "Ali bi še po kozarec piva, ali požirek vina? Nemara bi vam dobro storilo." Nato se je v zadregi odkašljal.

Tedajci je žarka rdečica spreletela obraz žene. Dejala je, prav hudo, težko je to izgovorila: "To je pa res lepo od tebe, Jakob, vendar zares ničesar ne potrebujem. In — kajne, ti si se zdajle spomnil, kako sva šla z očetom ob nedeljah v gostilno? Ah, veš, malokdaj sem srknila kaj pijače pri tem, le kako kapljico iz očetovega kozarca. Pa sem zraven kaj prigriznila. Če sem bila pri njem, ni bil tak revež med drugimi, ki imajo hišo in kravo in nekaj njiv. Ker sem se ga držala in sem šla tudi ž njim v krčmo, po enkrat na teden, so ljudje vedeli, da je pošten mož, takšen, s kakršnim je žena lahko zadovoljna in ki more biti nanj zmeraj ponosna. Pa je bil zato tudi sam ponosen in vesel; tega je bil pa potreben, prav to ga je držalo. Nemara ni prav, da s teboj takole o tvojem očetu govorim, pa saj je vse v dobrem. Še zmeraj ga imam jako rada. Ti pa tudi ne misli nič slabega o svoji materi, ko bo že mrtva."

Tedaj je njen veliki fant povesil glavo nizko na prsi in je tiho dejal:

"Oh, nikar mi ne govorite o smrti, mati, saj ste še mladi, In prav ste dejali o krčmi, oh, mati, kdo je pa o vas kaj narobe mislil, čeprav smo bili preneumni, da bi vse pravilno razumeli?"

Pet in petdesetletna žena, ki je kakor starka ležala pod pisano prešito odejo, vsa sivolasa in upadlih lic, je segla po roki svojega fanta, po tej težki roki, ki se je je še držala vrtna prst, in je spregovorila z globokim vzdihom:

"'Jakob, ni ga skoraj človeka, ki bi kaj dosti vedel o tistem človeku, ki zraven njega hodi. Mora že biti tako. Zato človek kar ne more biti zadosti potreben. A tega se pozno naučiš, in ko že veš, tega ne moreš povedati, vsaj mi, kar nas je, mislim. Gosposki ljudje, znajo vse bolje povedati. A naše vrste človek, če on lahko kaj takega pove, potem mora nemara že umreti."

Jakob je dolgo molčal in je rekel nato s tresočim se glasom: "Mati, mi smo vas imeli zmeraj vsi radi, in nikar ne recite nobene o umiranju. Tega jaz ne morem slišati."

Žena je čutila, kako je smrt grabila po njenem srcu. Zaželela si je duhovnika in svete poslednje popotnice. A komaj je mogla to povedati temu svojemu velikemu otroku, ker ga ni hotela prestrašiti, in razžalostiti. Ko jo je njena dušna stiska vendarle prisilila to storiti, je postal skoraj surov, le da bi se ubranil s tem te divje grozote, ki ga je nenadoma napadla. A ko je že to izustila, je pri tem tudi vztrajala. Nato je poklical eno od žensk, ki so v isti hiši stanovale, sam pa je divjal skozi noč po duhovnika.

Ko je vse izpolnila, kar je bila Bogu dolžna, je spokojno ležala v postelji, ki je bila zdaj lepo belo prestlana. Njen obraz je bil obraz jako pridne ženske, ki je zanjo napočil sobotni večer, po dnevih vročega in mukepolnega tedna, sobotni večer z očejeno hišo in zvonenjem zvonov in z rožami, ki imajo duh po velikih praznikih. .

* * *

Mož je bil na poti s starejšim sinom. Vsak je moral peljati voz, ki je spadal h koči in šele drugi dan se bosta povrnila domov. Hčeri pa sta bili že več let poročeni; ena v sosednji vasi in druga daleč tam ob meji.

* * *

In tako se je žena, ki je morala umrtei, še enkrat dvignila iznad blazin, pogledala je, ali je soseda že spet odšla in je nato rekla svojemu sinu:

"Jakob, povej očetu, ko bo spet prišel, da mu jaz — oh, ne, sporoči mu samo pozdrav, reci mu lahko noč od mene. Drugo pa vse sam ve. — Nikolaju povej, da sem rokavice, ki jih bo nosil, ko se bo zmrazilo, še mogla dokončati. Mislim, da mu volna ne bo preveč raskava; ona druga je bila predraga. — Veronika pa bo mogla imeti zdaj mojo črno obleko, ki jo je zadnjič hotela."

Nasmehnila se je: "Oh, saj bo zdaj lahko vse dobila, tako sem pozabila. Da bi jih bilo le kaj več!"

Nato je za večno zaspala.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

OD VSEPOVSOD

LONDON — MESTO IZGNANCEV.

V Londonu so danes izgnanci — novi izgnanci, katerih imena so dobro znana v evropskem svetu — neki Habsburžan, Kerenski, Haille Selasije, Beneš — in bil je še profesor Freud, ki je pred kraktim umrl v Hampsteadu.

London je bil vedno ponosen na to, da nudi izgnancem raznih dežel, beguncem iz raznih vzrokov, zavetišče, v katerem morejo svobodno živeti in delati. Leta 1746 je prišel v London Voltaire, begunec, skeptik in sladkosnedež, ki je bil strašno nesrečen v "mestu stoterih ver in ene same omake." In še pred njim je bil tam Rousseau, tedaj prav tako neznan, kakor so sedaj neznani razni avstrijski žurnalisti, ki žive kot begunci v Londonu. Louis XVIII. je živel v Londonu, ko je bil še preprost meščan Louis Capet. Vodja madžarskih revolucijonarjev Lajoš Košuth se je zatekel v London, ko so bila druga mesta manj tolerantna ali manj dalekovidna, tudi Mazzini je živel tam. To je bilo natanko pred sto leti, in London se ni spremenil.

Za zastrtimi restavracijami v londonski gledališki četrti je mirna majhna ulica, kjer je Marat pregledoval zdravniške rokopise, ki jih je bil odnesel iz britskega muzeja. In okrog vogla so sobe, kjer je Marx spisal večino svojega "Kapitala."

Zadnji španski kralj je šel tja in zadnji portugalski kralj. V London je šel stari Zola, da pove svetu, da je "resnica na pohodu" v času, ko se je samo London zanimal za resnico.

Kakršnikoli so bili njihovi nazori, kar koli so pisali in govorili, London jih je vedno zakril s svojo meglo, pokril z njenim pajčolanom njihovo prošlost, in skril njihovo bodočnost kratkovidnemu svetu.

"Ti ljudje so veliki, ker verujejo v red," je rekel princ Metternich, ko je leta 1849 gledal skozi okno v meglo, tako različno od daljnega sončnega Dunaja. "Samo zaradi tega?" je vprašal vojvoda Wellingtonski. "Red, red," je odvrnil stari konservativec. "Da, in ker verujejo v svobodo. Toda svoboda mora temeljiti na redu, ako naj obstoji. In tu v Londonu to vedo."

— — —

ZNANOST V SLUŽBI

Angleško-francosko sodelovanje se je v zadnjem času razširilo v področje znanosti. Sestavila se je angleško-francoska misija, ki ji je namen zbirati vsa znanstvena odkritja učenjakov obeh dežel ter vzporediti njih bodoče raziskovalno delo v službi vojne.

Misija bo imela svoj sedež v Londonu in bo v zvezi z vsemi ministrstvi. Načeluje ji Paul Montell, član francoske akademije znanosti in glasoviti matematik, naslednik Paula Painleveja, na katedri matematike na politehnični visoki šoli v Parizu.

Angleški minister za koordinacijo Chatffield je v zvezi s tem podal izjavo, v kateri pravi, da so učenjaki obeh dežel popolnoma mobilizirani, in pripravljeni uditi največjo pomoč. Njih število ne gre v stotine, temveč v tisoče. Chatffield ni mogel pripovedovati potankosti o zaupnem delu, ki ga vršijo ti učenjaki sedaj, dejal je pa, da ni bilo v sedanji vojni še nič takšnega, nobenih izrednosti in presenečenj, ter da se tudi v bodoče ne bo moglo zgoditi nič nenavadnega, česar vojska zavezniških učenjakov ne bi vzela z največjo brzino in metodo v pretres ter našla primerno rešitev.

— — —

NAPOLEONOV PLAŠČ JE NEUPORABEN.

Lani je filmski režiser Jack Raymond začel prirejati Napoleonski film z naslovom "Kraljevska ločitev". Film naj bi bil verna podoba tiste dobe in naj bi resničnostno podal srečanje Napoleona z Jožefino, njegovo življenje v stanovanju Rue Chanterein in doslej še neobjavljene podrobnosti zgodovine. Iskali so pohištvo, ki naj bi bilo čim bolj tedanje. Napoleona je igral P. Blanchard. Ta je kar do pičice podoben Napoleonu. Blanchard je prejel v ta namen od angleškega igralca Lungeja zares lepo darilo: Napoleonov plašč. Lunge ga je podedoval po svojem dedu, ki je bil iskren prijatelj Napoleona. Ta sivi plašč je nosil Napoleon, ko ga je nekoč Meissonier slikal, in ga je dal slikarju v spomin. Pariški filmski igralec je bil seveda neznansko vesel, prav tako režiser, a veselje ni dolgo trajalo. Napoleonov plašč ni bil igralcu prav, bil mu je mnogo premajhen. In dognali so da je bil Napoleon samo 1.60 m visok, a Blanchard meri 1.74 m. Tako je Napoleonov plašč odromal spet nazaj čez Rokavski preliv z lepim zahvalnim pismom Mr. Lungeju in hkrati s pripombo, da je plašč, žal, neuporaben za film.

BOLEČINE V KITAH NAGLO ODSTRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 miljonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

Najboljši prijatelj v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA PODPORNA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: $8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

★ **knjiga, ki Vas bo zanimala!**

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finžgar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencov. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanc, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže.
Cena $4.00

OPOMBA: Knjige označene z ❁, so v platnu vezane.

GORNJO KNJIGO LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalc iztekla.

5 KNJIG za $1

2. Belgrajski Biser (Vito) Jelenc)
6 Burska Vojska
7. Cvetke (H. Majar)
9. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
10. Devica Orleanska
11. Dve sliki (Ksaver Meško)
12. Duhovni boj (Lovrenc Skupoli)
15. Fran Baron Trenk (Gjuro Pandurić)
19. Korejska Brata, črtica iz misijonov v Koreji (Josef Spillman)
21. Mesija (Dr. Jeglič)
22. Mladim Srcem, povesti za mladino (Ksavor Meško)
24. Maron, krščanski deček z Libanona
28. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Krcka
29. Pariški Zlatar
30. Patria, Povest iz irske junaške dobe (H. Federer)
31. Paberki iz Roža (Ivan Albreht)
32. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
33. Požigalec
34. Pravljice (H. Majar)
35. Pravljice in pripovedke za mladino (S. Košutnik)
36. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
38. Praški Judek (Josip Volc)
43. Preganjanje Indijanskih misijonarjev (Josef Spillman)
45. Revolucija na Portugalskem
46. Sisto s Sesto (H. Federer)
48. Spisi Krištofa Šmida
49. Študent naj bo (S. Finžgar)
51. Suneški Invalid (S. Košutnik)
56. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
57. Vojnimir ali Poganstvo in krst (Josip Ogrinec
60. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
61. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
63. Zlatokopi (Josef Spillman)
(Vezava nekaterih knjig je od lekanja nekoliko izkažena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!

Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda
216 WEST 18th STREET NEW YORK

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Vaški Apostol

Spisal L. GANGHOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

57

"Da, kos kruha moram imeti," je piskalo iz Petra. "Zaradi ljubezni mi ga moraš dati. Ljubezen je vzžarela. Zdaj so zopet vsi ljudje navdani ž njo."

"Pojdi, norec. Al isi spet začel iztresati svoje svete izreke?"

Odrezala mu je debel kos kruha, bolj debel, kot je bila deska, iz katere je iztesal Peter stolec gospodični Katarini.

"Naj ti bo ljubezen poplačana."

Peter je spravil kruh v nedrije.

"In reci Valdhoferju, da me do večera ne bo domov."

"Ali boš ves dan v cerkvi?"

"Ne, ne. Zdaj se bom na noge zanesel. Po okoliških vaseh bom šel pogledat." Oči so mu žarele v čudnem ognju. "Če ni nikogar, ki bi ti pomagal, se moraš pač sam nekoliko zganiti. Pozdravljena!"

Posoda je žvenketala v omari, ko je odhajal.

Dekla je smeje zrla za njim, držeč v levici hlebec, v desnici pa nož.

"Danes naj ga sreča nočni čuvaj."

Ko je hotela odložiti nož, je opazila na klini mrvico kruha, ter jo je z jezikom odstranila. Koj jo je pa preplašena izpljunila, kajti spomnila se je, damora biti tešča. In ker je bil tudi Peter eden fantov, ki so imeli danes sveti dan, je dekle zaskrbelo:

"Pa se menda vsaj ne bo namlatil kruha? Tako nekrščanski menda ne bo."

Močnik je bil kmalu gotov. Samo gospodar je dobil zajtrk, drugi so morali najprej v cerkev.

K županu, ki je sedel sam pri mizi, so stopali posli drug za drugim ter mu podajali roko rekoč:

"Naš odrešenik je moral trpeti in nam je odpustil. Odpustimo si še mi!"

"No, čemu pa ne," je dejal vsakemu posebej Valdhofer. "N. Odrešenik je dal vzgled in ga moramo posnemati. Kje je pa Pe ter?" je vprašal iznenada.

Toda dekla je bila že odšla, drugi mu pa niso vedeli povedati. Valdhofer se je zasmejal.

"Njemu bi rad rekel, naj se malo bolj pametno obnaša, pa ga ni."

Ko so odšli, je vstopil Roman.

"Odpusti mi, oče!"

"Kaj naj ti odpustim, saj mi nisi ničesar storil," je odvrnil stari, prijazno motreč sina. "Zadnje dni si bil nekoliko podivjal, zdaj pa menda veš, pri čem si."

"Seveda, zdaj vem, pri čem sem."

"Ali si še prosil Julko za odpuščanje?" je vprašal stari.

Roman je opazil v očetu čudno veselost, ki je mejila skoro na zbodljivost.

"Ni treba. Saj mi ničesar ne očita. Tako dobra je," se je zasmejal Roman in odšel.

Na cesti je odpel suknjič, kajti bilo mu je vroče, kot da bi sedel pri razbeljeni peči.

Naglo je šel proti cerkvi. Med vsemi verniki, čijih vrsta je bila danes, je bil on prvi. Ko je začelo zvoniti, je bil že zdavnaj na svojem mestu. Žarki solnca so lili v mračen prostor, toda resnobe dneva niso spremenili. Stranski oltarji so bili za veliki petek že prekriti s črnim suknom. Le glavni oltar je na čast fantom in dekletom še očitoval barve krščanskega veselja. Toda vsi križi so bili že prekriti s črno tančico. V cerkvi ni bilo šepetanja, kakor običajno. Le Julka se je parkrat ozrla proti velikemu oltarju.

Gospod Felicijan je imel tiho mašo. Po darovanju je vzel iz tabernaklja obhajilni kelih, ga blagoslovil ter se približal obhajilni mizi, h kateri so poklekla dekleta po štirinajst in štirinajst. Bili so bledi in rdeči obrazi, pobožnost in ponižnost v očeh. Gospod Felicijan je mrmral blagoslov, se sklanjal in jim je podajal Telo Gospodovo.

Ko je pa prišel do cne, je njegova roka, držeča hostijo, zatrepetala. Toda povsem mirno, potrpežljivo, v nedolžni pobožnosti je zrla Julka k njemu in čakala odprtih ust. Gospod Felicijan ji je položil na jezik hostijo, se obrnil in si s prstom obrisal prste.

In ko ni bilo nobenega dekleta več, je stal gospod Felicijan, držeč hostijo v roki, ter se oziral v najtemnejši kot cerkve. Dva prazna prostora sta bila tam. Izraz skrbi se je pojavil v njegovem obrazu.

Za dekleti so prištorkljali fantje s svojimi okovanimi čevlji.

Julka je sedela v klopi in se držala na smeh. Pazno je motrila fante, korakajoče mimo nje. In eden je prišel mimo. Na njem je obtičal njen pogled ter mu je sledil prav do obhajalne mize. Globoko se je oddahnila, ko je gospod Felicijan Horadam obhajal Štavdamerjevega hlapca Mihola.

Vrsta se je vračala. Julkin pobožen pogled iz njenih golobjih oči je še enega iskal in ga izsledil. Toda Roman je šel mimo, ne da bi jo pogledal.

Po maši je šla Julka prva iz cerkve ter se postavila pred vrata v smejoče se solnce, ki je v pomladnem jutru obsevalo to posebljeno nedolžnost.

Ko je dospel Roman z drugimi fanti iz cerkve, je stopila Julka predenj ter mu ponudila roko, rekoč:

"Ali mi odpustiš, ljubček?"

Pogledal jo je. "Naš Odrešenik je dal vzgled in mu moramo slediti."

Drug ob drugem sta šla po pokopališču in takrat je zaslišal Roman Miholov glas:

"Ali ste opazili, fantje? Limaričine hčere ni bilo. Ali ste opazili?"

Romana so zasrbele pesti in se je že hotel obrniti, pa ga je Julka prijela za rob suknjiča. Tedaj ji je rekel s stisnjenim glasom: "Za mater bom izmolil očenaš."

Julka je vzdihnila, nato ga je pa molče spremila k grobu njegove matere. Sklenil je roke, sklopil glavo in se zazrl v ozeleneli grob, kot da bi hotel reči: "Mati, svetuj mi!"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Mnogo snega v Sloveniji

Vse kaže, da je zima s svojim snežnim blagoslovom še ni presegla vrhunca. Ljudje se spominjajo, da je bila zima pred potresom leta 1895 močno podobna letošnji in čeprav so se ptičji rodovi zadnja leta precej razredčili, opažajo na deželi tudi letos velike jate ptic, ki so se z mrzlega severa preselile v Slovenijo, kakor so tudi v zimi pred usodnim letom v trumah prišle. Na osnovi teh opazovanj ugibljejo ljudje vse mogoče reči, in ko smo vsi pod vtisom velike potresne katastrofe v Turčiji, se drami v ljudeh bojazen, da utegnemo tudi sami doživeti še kakšna presenečenja. Vremenska opazovalnica na letališču pri Devici Mariji v Polju je davi namerila 68 cm snega. Živo srebro je Ljubljanskem polju kazalo 5.2 stopinj

Vlaki imajo zamude brez konca in kraja. Huda nesreča se je primerila potniškemu vlaku v bohinjskem kotu, ki je na progi med Nomnjem in Bohinjsko Belo obtičal v 3 metra globokem snegu, da so ga delavci šele po nekaj urah izkopali iz zagate.

Snežni zameti v škofjeloškem srezu.

Trda zima je povzročila velikanske težave v prometu. Avtomobili v Selško in Poljansko dolino, ki so kljub snežnim zaprekam še vzdrževali promet, so naleteli te dni na skoraj nepremostljive ovire. Vozili so z velikimi zamudami, deloma jih sploh ni bilo. Na strminah nastopajo snežni zameti, ki niso samo ovira prometu, marveč so tudi zelo nevarni. Od Trebilj v Poljanski dolini do Žirov, kakor iz Železnikov naprej do Žalega loga, in Sorice ter od državne meje je mogoča le zasilna vožnja s sanmi. Brzojavne naprave so zaenkrat še v redu, pač pa omaguje drevje pod silnim snegom. S sanmi vozijo otroke v šolo, drugi prihajajo na smučeh. Mraza ni, le plazovi in zameti so nevarni.

Neprilike na Gorenjskem.

Marsikdo na Gorenjskem si je oddahnil, ko se je živo srebro v toplomeru zopet približalo ničli. Toda prišlo je novo morda še hujše zlo. Pričelo je snežiti po vsem Gorenjskem, spočetka bolj nalahno, čimbolj pa se je živo srebro bližalo ničli, tembolj so se zgoščevale snežinke. Snežilo je ves dan in vso noč. V nekaterih krajih Gorenjske je zdaj snežna odeja debela 80 cm. Promet na glavni cesti je otežkočen, več drugih cest je pa popolnoma zametenih. Nihče noče prvi na cesto in zato leži na večini stranskih cest nepretrgana celina. Hudo so prizadeti kraji, kjer je zmanjkalo vode in jo morajo dovažati od daleč po slabih, težko prehodnih krajih.

Ptice se bolj in bolj približujejo domovom. V Mavčičah so se lačne jerebice pojavice na cesti med hišami. Kako je s srnjačo, zaenkrat še ni mogoče določneje povedati. Da je tudi v drugih krajih slabo, pač govori dejstvo, da je pretekli teden priletelo v te kraje mnogi divjih rac.

Skoraj meter snega v Prekmurju.

V noči 23. jan. je v Prekmurju zapadlo spet nad 40 cm snega, tako da je snežna plast debela ponekod nad tričetrt metra. Toliko snega že ni bilo v Prekmurju od leta 1929. V Murski Soboti je zastal ves promet, doker niso snega po ulicah zorali. Vlak je imel zjtraj dve uri zamude. V obmejnih Velikih Dolenjcih otroci dva dni niso mogli v šolo, ker so bila vsa pota zametena. Izobilje snega pa je v Prekmurju razgibalo smučarski sport. Na Goriškem so prav dobra smučišča. Najboljša smučišča so okrog Sv. Sebeščana. Smučarji se po navadi peljejo s popoldanskim vlakom proti Hodošu do Puconcev ali do Vaneče in se potem zvečer vračajo v Mursko Soboto. Tudi ljutomerska okolica pritegne nase del smučarjev s soboške strani.

Brezsrčnost divjih lovcev.

Hudo zimo izkoriščajo razni brezsrčneži. V debelem snegu, v katerem se divjad težko giblje, sledijo lačnim in premrzlim živalim. Streljajo na vsako razdaljo, o posledicah pa naj govori naslednji primer, ki se je zgodil te dni v notranjskih gozdovih v bližini Pokojišča. Vozniki, ki so vozili les iz Ravnika, so zagledali v visokem snegu mogočnega jelena. Pustil je voznike, ki so se mu približali na 25 korakov. Ko so vozniki videli, da je jelen ranjen, so zadevo sporočili lovskemu pazniku. Ker je zdaj prepovedano streljati jelene, je paznik vprašal v Ljubljani, kaj naj stori. Zakupnik lova je naročil lovcu, naj reši jelena trpljenja. Lovec se je nato približal jelenu na nekaj korakov in ga podrl s strelom. Ko je natančneje ogledal jelena, je videl, da ima jelen nogo raztrgano od krogle. Obstrelili so ga najbrž prav tisti lovski tatovi, ki so pred leti tako hudo lovili po notranjskih gozdovih. Težke dneve srnjadi izkoriščajo seveda tudi divji lovci na Gorenjskem.

Volkovi na železniški postaji.

Huda zima je privabila z juž nih krajin volkove iz gozdov in gora, da iščejo hrane po selliščih. Te dni sta se dva sestradana volkova pritepla na železniško postajo v Nadrijanu pri Senti. Prvi ju je opazil domači kretnik, ki je pravkar stopil iz kolodvorskega poslopja. Obvestil je načelnika postaje, ki je nato z revolverjem stopil neljubima gostoma nasproti. S prvim strelom je enega izmed volkov ubil, drugi pa je pobegnil. Malo stran od postaje pa je volk naletel na skupino delavcev, ki je šla po cesti. Možje so se namah razbežali, eden izmed njih je bil pa dovolj pogumen, da je z navadno leseno lopato stopil proti volku. S prvim udarcem je v resnici volka pobil na tla, a lopata se mu je zlomila in zver je planila nanj. S koncem, ki mu je ostal v rokah, se je mož otresel ostrozobega napadalca, a prinesti so mu morali sekiro, da ga je do konca pobil.

50 vagonov čebule pod snegom.

Hercegovina, ki spada med najbolj siromašne kraje Jugoslavije, bo zaradi hude zime in visokega snega utrpela največjo škodo. Po vaseh v mostarski okolici so imeli kmetje na podstrešjih svojih hiš spravljene velike zaloge čebule, ki predstavlja glavni izvozni artikel dežele. Burja, ki je iznenada zavihrala nad pokrajino, je s snegom zametla primitivno grajena podstrešja in s snegom zasula kakšnih 50 vagonov tega za siromašnega hercegovskega kmeta dragocenega blaga.

Povodenj v Sarajevu.

V Sarajevu se je sneg na ulicah začel naglo topiti in zlasti na periferiji je nastala cela povodenj, da je voda zalila mnogo pritličnih stanovanj. Odtočni kanali so namreč zatrpani s snegom, deloma pa zaledeneli, da se voda ni mogla odtekati. Pa tudi vse ulice v središču mesta so bile pod vodo, ker so na cestah cele gore snega in se mestna občina ni o pravem času potrudila, da ga očisti in odpravi.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo

Novi Veliki Zemljevid

Posebna Cena $2.75 ZA V KANADO $3.—

Zbirka novih zemljevidov, čije sestava velja $300,000.—, kaže svet, kakoršen je danes in Vam pomaga razumevati zgodovinske poteze diktatorstev in demokracij.

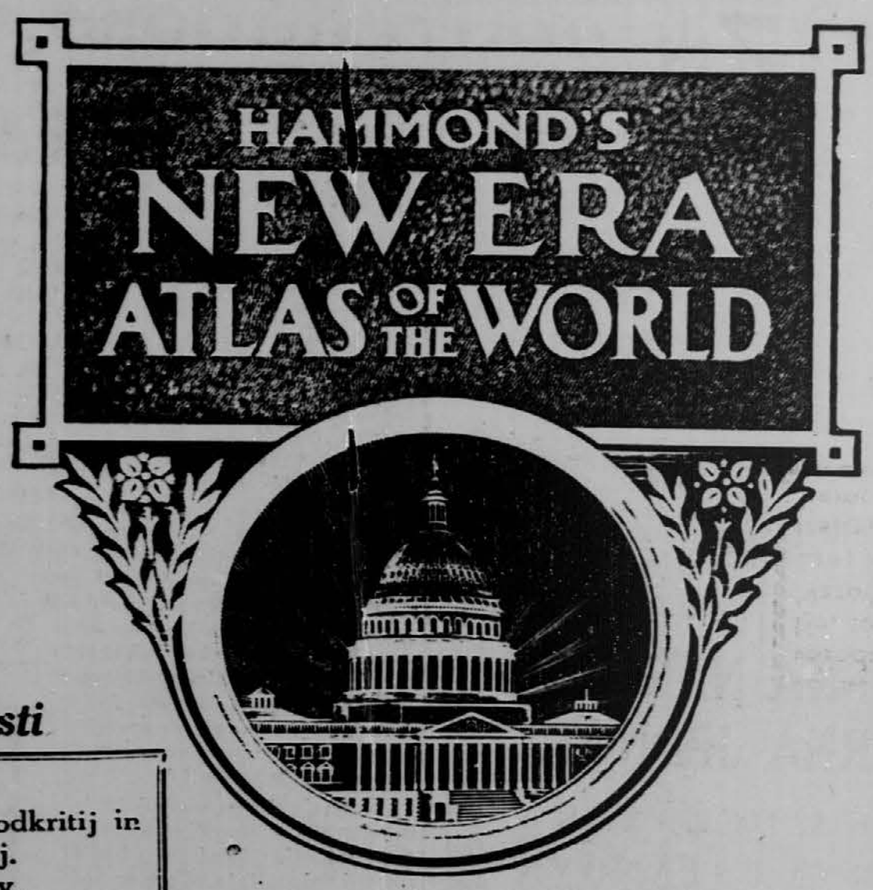

SESTAVLJEN S POSEBNIM OZIROM NA SEDANJI POLITIČNI POLOŽAJ

VELIKOST KNJIGE 9½ x 12 in.

Posebne zanimivosti

TABELE:
Potovanja odkritij in raziskovanj.
Sončni sestav.
Velikosti in globočina morja in jezer.
Največja jezera in otoki.
Najdaljše reke in prekopi.
Najvišje gore — najvišji slapovi.
Razdalja zračnih prog med mesti.

DIAGRAMI:
Predeli zemlje.
Značaj krajev na zemlji.
Poglavitne vere na svetu.
Seznam ver v Združenih državah.

Z VSAKIM NAROČILOM POŠLJEMO BREZPLAČNO VAŠO IZBIRO 5 KNJIG katere so v seznamu na zadnji strani lista.

48 STRANI ZEMLJEVIDOV TUJIH DEŽEL
48 STRANI ZEMLJEVIDOV DRŽAV
ZEMLJEVID VSAKE KANADSKE PROVINCE
VSI ZEMLJEVIDI V BARVAH
ZAZNAMOVANIH JE NAD 35,000 KRAJEV

Skupaj 160 strani

Naročite pri:
Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York City

VEZAVA TRPEŽNA IN UMETNIŠKO IZDELANA